

Asia: VN/31464/2023

Lausuntopyyntö ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista annettujen valtioneuvoston asetusten muuttamisesta

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksu

Lausuntonne yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksun korottamisesta 45 euroon opintopisteeltä (nykyisin 15 euroa/opintopiste). Jatkossakin korkeakoulu voi päättää myös tätä matalammasta hinnoittelusta tai täysin maksuttomasta tarjonnasta.

Enimmäismaksun korotus on mielestämme suuri, toki korkeakoulut voivat jatkossakin päättää enimmäismaksua matalammasta hinnoittelusta.

Näin suuri nosto tulee todennäköisesti vaikuttamaan opiskelijamääriin alentavasti. Lisääkö maksun huomattava nosto eriarvoistumista jatkuvan oppimisen palveluiden käyttömahdollisuuksissa, esim. yksilöiden erilaisen maksukyvyyn vuoksi. Eriarvoistumista voi syntyä myös eri toimialojen kesken. Toimialoittain on erilaisia mahdollisuuksia panostaa koulutuksen kustannuksiin, esim. sotealalla haastava taloudellinen tilanne valtakunnallisesti. Käsityksemme mukaan hintojen korotus ei lisää aliedustettujen ryhmien osallistumista jatkuvan oppimisen palveluihin. Toisaalta enimmäismaksun asettaminen näin korkealle mahdollistaa vetovoimaisten avoimen korkeakoulun opintojen hinnoittelun muita opintoja korkealle.

Lisäajan hakemista ja uudelleenkirjautumista koskevat maksut yliopistoissa

Lausuntonne yliopistojen maksuasetukseen ehdotetuista em. muutoksista.

-

Avoimen korkeakoulutuksen tarjontaan ja maksullisuuteen liittyvät kehittämistarpeet

Muu palautteenne ehdotuksista? Mitä muita kehittämistarpeita näette liittyvän avoimen korkeakoulutuksen tarjontaan ja maksullisuuteen?

Yhtä aikaa on tulossa monta muutosta oppijan näkökulmasta, mm. aikuiskoulutustuki poistuu, yleinen yhteiskunnallinen kehitys on haastava. Hankala arvioida, mitkä kaikki asiat vaikuttavat osaamiseen kehittämiseen ja jatkuvaan oppimiseen myönteisesti ja mitkä kielteisesti.

Vaikutusarviontia tarkentavat kysymykset korkeakouluille

1. Kuvatkaa korkeakoulunne nykyinen avoimen korkeakouluopetuksen hinnoittelukäytäntö.

Avoimen opintomaksu on 10 €/opintopiste. Lukukausimaksu on 120 €. Tietyille ryhmille avoimen AMK:n opinnot ovat maksuttomia. Nykyinen hinnoittelu on voimassa 31.7.2024 saakka.

2. Miten arvoitte asetusmuutoksen vaikuttavan hinnoittelukäytäntöönne?

Opintomaksuja tullaan tarkastelemaan ja korotuspainetta on. Päätökset maksujen korotuksista tehdään myöhemmin vuoden 2024 aikana, sekä yhden opintopisteen että polkuopintojen osalta.

3. Miten arvioitte asetusmuutoksen mahdollistaman uuden enimmäismaksun vaikuttavan avoimen korkeakouluopetuksen tarjontaanne eri koulutusaloilla? Mille uusille aloille arvioitte enimmäismaksun nostamisesta johtuen käynnistävänne avointa korkeakouluopetustarjontaa?

Avoimen opintotarjontaa arvioidaan kysyntää vasten, erillistoteutukset tulevat olemaan marginaalissa. Uudet avaukset voisivat olla ns. tähtituotteita, joilla erottaudutaan. Niissä saadaan ilmoittautumisen yhteydessä opintomaksuna isompi summa, jolloin valtionosuusrahoituksen ja suoritusten merkitys voi vähentyä näissä tuotteissa.

4. Mitä vaikutuksia arvioitte enimmäismaksun nostamisella olevan avoimen väylän opintoihinne / polkuopintoihinne (esim. suoritusmäärät, kriteerit, hinnoittelu)?

Polkuopintojen hinnoittelua tullaan tarkastelemaan myöhemmin vuoden 2024 aikana. Kuinka moni on aloittanut polkuopinnot aikuiskoulutustuella, joka poistuu, tämä voi vähentää kiinnostusta polkuopintoihin, koska he eivät ole oikeutettuja opintotukeen.

Malinen Pälvi
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy